

AKRİTAR

İhtidat

HALKEVİ

Sayı : 7 2. Kânun 1935

Yıl : 1

1934

Kemal

« Akpınar » da

İnkılâbımızın idealine ve Halkevi programının gösterdiği kültüre uygun olan yazılar neşredilir. Yazıların mümkün olduğu kadar ana diliyle işlenmesi birinci dileğimizdir.

Mecmuaya konmayan yazılar geri verilmez.

İçindekiler

İtiraf	M. N.
Yurdumun güzelllerine « Şiir »	T. Ak'ug
Niğde tarihi	M. Z. Oral
Baba Salimden parçalar « Çarliston kızı » şiir	Ş. A.
Rubaiyat « Şiir »	A. Hayyat
Ahlâk terbiyesi	Ş. Aydın
Birinci Sovyet yazıcıları	M. N.
Gözler « Şiir »	Derleyen M. Z. Oral
Hikmelli fikirler ve nükteli sözler	« A. M. Kaymak
Niğde ve Çorum bilmeceleri	Halit Koçak
Geceler melikesi « Şiir »	E. Sabri
Hacının payı « Şiir »	M. Z. Oral
Ortaköylü Tahiriden parçalar « Şiir »	Derleyen M. Elmacı
İç işler bakanlığının mühim bir bildirigi	Akpınar
Özür dileme	

İmtiyaz sahibi : Eczacı Naim Erem, Umumî neşriyatı idare eden
Muallim Cevad

Niğde'de Vilâyet Matbaasında basılmıştır

Sayı : 7

OSMAN FERİT SAĞLAM'IN
TÜRK TARİH KURUMU'NA
ARMAĞANIDIR
Yıl : 1

İkinci Kânun 1935

AKPINAR

Niğde Halkevi Mecmuası

İTİRAF

(H. G. Vvells) ten

Yaratıcı fikir adamı bir normal beşerî varlık değildir ve normal beşerî bir hayat yaşamak istemez . O normalin üstünde bir varlık arzu eder .

Çalışma odalarında, istüdyolarda, laboratuvarlarda, yüksek idare bürolarında ve yenilikler bulmak için arayıcılar yollamalar neticesinde yeni bir âlim filizlenip büyüyor . Bu büyüyen âlim eskisinin inkârı değil fakat içinde ferdî gayelerin eridiği içtimâî bir terkibe doğru bu âlimin bir genişlemesidir . Bizler, yaratıcı fakülteli fikir adamları bizterse beşerî hayatın öz temellerini değiştiriyoruz .

Eğer ben öz işim diye göz önünde bulundurduğum şeyi kovalayamaydım yaşamaya devamı istemezdim bile . Fakat bu istemeyiş günlük hayatın unsurları benim için çok parlak, çok tatlı ve çok muharrik degillerdir manasına gelemmez . Fertlerin çarpışması, musiki, güzellik, yeme, içme, seyahatler, sohbetler, yeni memleketler, garip manzaralar, muvaffakiyet aramaları daha hedefsiz bir çok eğlenceler, gülmeler, hastalıktan sonra nekahet gibi, gururun pek reel hazları ... Bütün bunlara,

hayata ve hayatın bu esas unsurlarına karşı kayıtsız ve nankör olmak istemem . Lâkin bütün bunlardan ben payımı fazlasıyla almışım ve bunlardan daha çoğunu edinmek için artık yaşamak istemiyorum . Yalnız istiyorum ki günlük hayatımın yapıldığı bu şeyler benim için hem daha uzun zamana devamedip gitsin; şu şartla ki öz işim dediğim şey şimdiye kadar yaptığımdan daha iyi ve etrafımda olup bitenlerden daha kuvvetli olsun, işte ancak böyle bir şartla hayatımın devamını istiyorum . Fakat benim aslotan öz işimin daha iyi yapılması için bana lâtif ve aydınlık, bol havalı bir çalışma odası lâzımdır . Ansızın çıkacak, beni dedirgin eden gürültülerden uzak konforlu, istersem içinde çalışabileceğim bir de yatak odası . Bunun yanında hiç beklemeksizin her zaman çağırabileceğim bir kâtib, hiç olmazsa bir istenoğraf olmalıdır, el altında geniş ve zengin bir kütüphane bulunmalıdır . Dünyanın bütün haberlerini alabilecek bir telefon da bu kâtibin emrinde olmalıdır ve bu telefon bizim istemediğimiz haberleri bize veren bir telefon değil ancak arzu ettiğimizi zamanında bize yetiştirebilen bir telefon olmalıdır . Böyle bir yer hayatımın öz ve merkez yuvası olacak ve böylece en iyi çalışmak için maddî şartlar elde edilmiş bulunacaktır . Gerçi büyük pencere-

lerin arkasından zaman zaman değişen manzaralara da malik olmak isterdim . Lâkin bunun ne kadar zor olduğunu bilirim . Daha sonra burada beslenmenin, sihhat eksersizleri yapmanın, değişik, lâtif ve kamçılayıcı sohbetlerin bütün imkânlarının da olması lâzım . Bundan başka vicedanımın bir emniyet hissi ile, hele en taze kuvvetlerimi vererek elde ettiğim verimin istenilen tesiri yapacağına dair bir katıyetle de dolu olması lâzımgelirdi; böylece çalışmalarımın sonunda yaptıklarımın çoğunun şöyle böyle sinirli ve gelişigüzel bir halde bir takımının çabuk-
ca ve eksik bir tarzda yapılmış olduğunu da tenkitlere de ihtiyacım yoktur . Ben zaten bende olan değerlerin üstünde bulunan bazı şeyleri yapmak istemekle ve bu güzel neticeleri mümkün kılan şartları ölçmeğe ameli beceriksizliğimle kıvrıyorum . Başladığım işin geri kalanını kurtarmak için pek azı kalmış olduğunu bildiğin zaman ve dikkatimi acemi ve çolak çapalamalarla israf ediyorum . Bu şartlar içinde çalışırken öyle geliyor ki pek kısalmış olan vaktimin ancak küçük parçalarını kurtarabileceğim, hatta tasarruf edebileceğim dakikalarda bile zihnim çok defa yorgun ve bıkmış bir halde o a aktır . Ve bu yorgunluk ve bıkmılık imrendiğim şeyleri satın alamıyacak kadar fakir olduğundan değil fakat istediğim şeyi yapamaktan ileri gelecektir . Ne etrafimdakilere kendiliğimden hâkim olmaya ne de beni içten ve dıştan saran bir sürü bayağı şeylerin saldırılarına karşı koruyucu dostları bul-

mıya asla erişemeyeceğim . Bu dostları bulabileceğim yeri de göremiyorum . Bu, değersiz zaruretlerin göz yumulamaz derecede öne koyduğu engellerle çevrilmiş olmak hissi ve bu karmakarışık zaruretlere yakayı kurtarmıya doğru zorlu istek yazı yazan her erkek ve kadında tecrübe edilmiş bir haldir, bu tecrübeyi yapanlar, yazıcılar, araştırmacılar ve bu yeni âlemi ve sanatın, fennin, edebiyatın tasarladığı en güzel beşerî hayatı hazırlamıya muhtelif tarzda yardımları okunan kimselerdir .

Çok karışık bir zekâ sahibi olan eski dostum muharrir Henry Janes aynı hislerin tesiri altında kaldı; karekteri onu çok modern bir hayat sürmiye sürükledi, netice şu oldu ki vaitleri, taahhütleri, saygıları, komplimanları, nezaket ve muaşeret kaidelerini büyük bir ihtimamla başarmak yüzünden varlığına çok defa ağır ve çekilmez bir yük haline girdi . Ve sapanı arkasında ter döken bir çiftçiye döndü bundan kurtulmak arzusu onu “ en uygun bir dinlenme yuvası ” tasarlamıya zorladı . Öyle bir yuva ki orada yapılan her şey mes’ut olmayı icabettirsin ve yorgun dimağlar orada kurtuluşlarını ve çalışmalarına kavuşsunlar . Büyük görünmek isteyenlerde az olan bu çok acıklı kurtulmak ve kaçmak isteği, Tolstoi ölürken öz evinden uzağa attı ve o hayatını bu yalnızlıkta ve uzakta bitirdi .

Bu kaçmak ihtiyacı büyük küçük hepimizin hayatının kurtulunmaz bir açıklanmasıdır . Bizler ki menfaataramıyan, ahlâkî ve maddî eürler

karşılamıyan ve doğrudan doğruya basit ve ibtidaî hazları elde etmiye uğraşmıyan yüksek yaratıcı bir çapalama hayatına girişmişizdir . Çok defa bizi bağliyan bir sürü bağlardan kurtulmaktan ve hulyalarımızı okşıyan “ en uygun dinlenme yuvasına ” girip orada engelsiz bir halde çalışmaktan umduğumuz, kesilmiş olarak hayatımız aynı çabalamaya yönelmiştir . Hiç birimiz böyle bir dinlenme ve çalışma yuvasına yetişemiyoruz ve yetişilebileceğine dair hiç bir emare yoktur . Vakia buna yaklaşıyoruz amma başarabilmiye elverişli olduğumuzu sandığımız işi asla bitiremiyoruz sezislerimizin yüksek sıralarını asla ortaya koyamıyoruz; bununla beraber içimizde bazıları çektikleri sıkıntıya karşılık olur sanılan bir şeyler yapmıya erişiyorlar, bazıları da beşerî bütün saygıları bir yana atarak - ki böyle yapmak da aksini yapmak kadar iyidir - şurda burda sefil bir hayat geçirirler şunu bunu dolandırmaktan çekinmezler, kadınlara dalarlar veya bunlar kadın iseler erkeklere kapılırlar şunun bunun kâselerini yalarlar . Nede olsa böyle kaygusuz bir hayatın da dertleri vardır . Onun da kendine mahsus yoksuzlukları ve işkenceleri vardır . Bir kısmı da benim yaptığım gibi geriye kalan güçlerini kurtarmıya çalışıyorlar, hayatları ile çarpışıyorlar ve içleri etraflarını saran şeyler için kaygı ve ağrı doludur . Tıpkı benim hayatım gibi çalışmam için “ en uygun dinlenme yuvası olmak üzere ” iki ev yaptır-dım bir üçüncüsünü de istediğim kılığa soktum . Şehirden köylere,

köylerden şehirlere koştum . İngiltereden çıkıp başka diyarlar dolaştım, bir dosttan bir diğerine atıldım; beni seven, hayatlarını benden esirgemi-yen benden daha cömert ve fedakâr kimseler tanıdım ve bunların iyiliklerini gördüm buna karşı kendimi, öz işim yüzünden, hiç kimseye vermedim, dünyanın hiç bir yerinde dinlenmedim, temiz ve pürüzsüs hiç bir aşka tutulmadım; çünkü içimde onu taşımayordum . Gerçi çılgıncasına sevdim, lâkin bu ayrı bir şey . Daha çok kendimi kendi işlerim ve menfaatlerim üzerinde yığdım en sonra işte biraz daha fazla çalışmak için sükûn ve huzuru arıyarak, geçmişteki çalışmalarımın değersizliğini giderecek daha yüksek ve büyük işimi tamamlamayı düşünene düşünene 67 yaşına ulaştım işte bütün yaratıcı fikir adamlarının akibeti ancak değersiz ve eksik şeyler yapabilmektir .

Biz bir sürü düşüslere uğrarız lâkin bu düşüslere uzlaşmak tabiatımız iktizasıdır .

Her kim olursa olsun yaratıcı fakülteli her fikir adamı, hayatının tarihi mevzuundaki ayrılıkları, asla tamamlanmıyan muvaffakiyetleri, temiz ve pürüzsüs düşüncelerden hayatın bayağı zaruretlerine doğru geçişi ve kurtuluşunu almıya olan temayülü ile tam bir komedidir . Bu tarihî çalışmanın şerefli bir iş olması yüzünden baştan boya gülünç olma-dığı gibi kaçınılamıyan kirlilikleri yüzünden de büsbütün güzel olamaz .

Hepimiz ayrı ayrı kılıklar altında ve ayrı ayrı zekâlarla her ferdi hayat dıramının iptidaî arzu ve heyecanla

rinin gittikçe ve nesilden nesle güzel-
liğe, doğruya ve umumî menfaatlere
bağlaması için âlemi değiştirmeye
çalışıyoruz. Bu hal bizim hepimizde
bir olan roldür. Bu hal ile biz bin-
netice bugün için ve hiç olmazsa da-
ha yüz sene için günlük hayat içinde
yabancı ve salâhiyetsiz kimseleriz.
Biz hepimiz asıl olarak sinirlerimiz-
den kemiklerimize kadar münzevi
kimseleriz. Bizler, kendimizi açıkça
ve genişçe başkalarına vermeyi dü-
şünen ve bunun için fırsat kollayan
adamlarız. Buna karşı bu başkala-
rı kendilerini tamamen bize vermez-
ler. Bizler soyumuz arasında ken-
dimizi sürekli bir halde dinletebil-
mekte diğer kimselerden çok farklı-
yız. Benimle sürekli münasebetler
temininin mümkün olmadığını ve
benim sürekli bir yuvam olmasına
imkân bulunmadığını, gecikmiş te ol-
sa, hem benim bilmekliğim hem de
başkalarının bilmesi çok faydalıdır.
Görüyorum ki benim sıkıntım yolun
kenarında yorgunluğumu giderirken
bütün yolu yürümeden emniyetli
bir yere varmayacağını bilen bir
kaçarın iç halindeki sıkıntının ay-
nıdır. Şu tasarladığım ün ve diğer
dolu büyük dinlenme ve çalışma yu-
vası ve buradaki çalışma, bu sıkı ve
derin fikir adamlığı bu sürekli de-
ğişmeler... Bütün bunlar bana yo-
rucu yolumda ilerlemeye yardım
eden faydalı fakat aslında yetişil-
mesi hiç mümkün olmayan hulya-
dan başka bir şey degillerdir.

M. N

Yurdumun GÜZELLERİNDEN

Yaylaya giden Kızlar :

*Küçük çapkın Yıldızlar..
Yaylaya giden kızlar.
Gönülden haber verir
Yaylaya giden kızlar.*

* *

*Diken değil taş olsa,
Bahtıma yoldaş olsa,
Kalbe akan yaş olsa
Yaylaya giden kızlar!..*

* *

*Bakırdan güğümüne,
Saçının düğümüne
Ölürüm ölümüne,
Yaylaya giden kızlar!..*

* *

*Gönülde Irmak olur,
Kendisi oynak olur,
Neşeye kaynak olur
Yaylaya giden kızlar.*

* *

*Sevginin bestesine,
Başığın destesine,
Bayılır saz sesine
Yaylaya giden kızlar.*

* *

*Ne gamum var, ne tasam;
Hicranından kurtulsam!..
Yalnız size eş olsam
Yaylaya giden kızlar!..*

T. Aktuğ

Niğde Tarihi

Selçukilerin aslı NİĞDENİN SELÇUKİLERE Geçmesi

Oğuz Türkleri onuncu asırda Kıp-
çakların sıkıştırmaları üzerine orta
Asyadan büyük kabileler halinde
Horasan ve Maverâünnehire göç
ettiler.

Önce küçük beylikler halinde Sa-
man oğulları, Karahanlılar ve Gaz-
nelilerle münasebette bulundular.
Sonra aralarından çıkan hükümdar-
ların idaresi altında büyük Selçuk
devletini kurdular.

§

Selçuk yahut Selçik Oğuzların
(üç ok) kolundan ve (Kınık) bo-
yundan Dakak yahut Yakak isminde
bir beyin oğludur. Dakak Uygur
hanının Sü başısı yani kumandanı
idi. Dakak ölünce yerine oğlu Sel-
çuk Sübaşı oldu. Bir müddet sonra
Uygur hanı Bugudan ayrıldı. Kabi-
lesi ile birlikte Seyhun kenarında
Cent şehrine yerleşti. Bu sıralarda
müslümanlık Türk boyları arasında
yayılmaya başladı. Selçuk kabilesi
halkından vergi almaya gelen diğer
kabilelerin tehsildarlarını koğdu.
Ve puta tapan kabilelere karşı cenk
ederek akınlarını durdurdu. Bunun
üzerine adı, sanı yükseldi. Bir çok
Oğuz boyları çevre yanında toplan-
dılar. Başkanlarının adını aldılar
bunlara (Selçukiler) denildi.

Karahanlılarla Saman oğulları
arasındaki kavgalarda Selçukiler
Saman oğullarına yardım ederek
kendilerine pay çıkarıyorlardı. Bu
sırada (Selçuk) öldü. 985 .M.

Yerine oğlu İsrail geçti. İsrailin
Türk adı Arslandır. Lakabı Yabgu
idi. Buda babası gibi Saman oğul-
larına yardım ederek büyük muvaf-
fakiyetler kazandı. Fakat Gazne
hükümdarının bir hiylesine kurban
olarak Hindistanda bir kaleye hab-
sedildi.

Anadoluda fütuhata başlayan ku-
tulmuş bu; arslanın oğludur.

§

Gazneliler Oğuz boylarını dağıt-
mak Selçuk, devletini yıkmak isteyor-
lardı. Fakat bu işi yapamadılar :
Oğuz kabileleri İsrail habsedilince
kardaşı Mikâil oğulları Tuğrul ve
Çakırın başına toplandılar. Tuğrul
Gaznelilerle çok uğraşdı. Nihayet
1040 da kati olarak Gaznelileri yendi.

Bunun üzerine Tuğrul sınırlarını
çabucak genişletti.

Curcan, Taberistan, Kûhistan, He-
medan' İsfahan, Azerbaycanı aldı.
Rey şehrini merkez yaptı.

Diğer Türk boylarını birer birer
bayrağı altına topladı. Onları ya-
rım istiklâlle vergiye bağladı.

Nihayet Bağdadı aldı. 1057 Halife
Kaim biemrillâhin kızıyla evlendi.
Büyük Selçuk devletini kurdu; temel-
lendirdi 1063 de çocuksuz öldü.

Yerine Alparslan geçti. Alparslan
zamanında Selçuk hudutları daha
çok genişliyordu: Anadolunun Kayseri,
Sivas, Konya, Malatya, Niksar gibi bir
çok büyük kentleri Türkler eline
geçmişti 1067. Fakat bu akınlar daha

kati bir yerleşme halinde değildi . Bizans imparatoru Romendiyojen ile yapılan meşhur Malazgirt savaşından sonra Anadolu şehirlerinde Türk hakimiyeti sezilmeye başladı .

Alparslandan sonra Melekşah hükümdar oldu . Bu devir Selçuk imparatorluğu en parlak zamanıydı . Melekşah 1092 öldü . Askerlik bayındırlık ve sair bir çok teşkilât itibariyle tarihte büyük sahafeler açan büyük Selçuk devleti Melikşahın ölümü ile parçalandı devamı 155 yıl kadardır .

§

Melikşah namına Anadolu'da fütuhât yapan amcası oğulları da istiklâllerini kazanarak anadolu Selçuk devletini kurdular .

Anadolu Selçukileri yukarıda söylen-diği gibi «Selçuk» un oğlu Arslan İsrailin çocuklarıdır . İsrail oğlu Kutulmuş amcası Tuğrul zamanında Cezire Valisi idi . İstiklâl sevdasiyle amucasına karşı gelmek istedi; yenildi . Alap arslan zamanında da taliini denedi ise de cenkte öldü . 1063 M. 456 H.

Oğlu Süleyman Melikşahın emriyle babasının yerine Vali ve anadolu fethine memur oldu . Büyük bir ordu ile Anadoluya girdi . Anadoludaki eski Türkler bu yeni soydaşlarının gelişini sevgi ile karşılıyorlar . Hatta kolaylaşıyorlardı . Süleyman aldığı yerlerin halkını incitmeyordu .

İlk hamlede ta Adalar denizi kıyılarına kadar sokuldu . İzniki merkez yepti . 469 hicrî, 1076 Milâdî .

Ozaman Bizanslıların iç yüzü bozuktu . İmparatorları aleyhine Süleyman ile ittifak eden adamlar bile vardı; Süleyman şah bu fırsatı kaçırmadı .

Bizans tahtına geçmek isteyen Nikeforus Melisenis ile birleşerek garbî anadolunun mühim yerlerini aldı . 1081

İstanbulu da almak isteyordu . Fakat bu işin kuvvetli donanmaya ihtiyacı olduğunu bildiği için boşa yorulmadı . Geri döndü . Konyayı, Niğdeyi, Aksarayı aldı . Gülek boğazından geçti . Antâkyayı da ele geçirdi . Halebi sardı . Haleb beyi Selçukilerden Tutuşu imdada çağır-dı . Süleyman şah Tutuşla karşılaştı . Mağlub oldu, kaçmadı . Esir olmakta istemedi . kendini vurdu . 479 - 1086. Dört sene fasıladan sonra yerine oğlu Kılınç Arslan .1. geçti .

§

Konya - Niğde - Aksarayın Selçukiler eline geçmesinde me hazlerimiz arasında bazı ihtilâflar vardır .

Söyleki :

Rıza Nur Türk tarihinde Süley-mandan sonra oğlu Davudun hükümdar olduğunu, İdris Bitlisiden alarak Ravzatülebrar Süleymanın yerine oğlu Davudun geçtiğini 480 hicrî yılında Konyayı alarak merkez yaptığını; Aksaray ve civarında zabtettiğini yazmıştır .

Diğer kitablardan; Süleymanın Davut adında bir oğlu varsa da bunun hükümdar olmadığı anlaşılıyor . Biz ekseriyete dayanarak son şekli begendik . Mamafih Davudun babasının sağlığında veya ölümü yılında Konya ve yakınlarını alırken kumandanlık yapmış olması, yahut Süleymanın ölümünden Kılınç arslanın hapisten çıkarılarak Anadoluya gönderilmesi arasında geçen dört senelik fasıla çağında Davudun Konya ve civarında

Baba Salimden parçalar :

Çarliston kızı

Neşeler içinde gönlüm bu gece;
Gel, oyna bakalım, Çarliston kızı ..
Üç günlük ömrümüz gitmesin hiçe,
Boyuna çakalım, Çarliston kızı !..

..

Meftunum yüzünün penbe rengine,
Aşkımın sandalı daldı engine;
Sen benim sineme, ben senin sinene
Çiçekler takalım, Çarliston kızı ..

..

Oyna ki defolsun bendeki marak,
Mahvettin gönlümü sen aldatarak;
Ateşler üstüne atış katarak,
Dünyayı yakalım, Çarliston kızı !..

..

Sandım ki semadan indi bir yıldız ..
Ay mısın, Güneş mi, Melek misin, kız?..
Hicranlar içinde eriyelim biz;
Su gibi akalım, Çarliston kızı !..

..

Güzeller yoluna veririm seri,
Bir gece koynuma girse o peri !..
İhtiyar demimde kalırsam geri
Dökülsün sakalım, Çarliston kızı !..

Toplayan : Ş. A.

beylik yapması ihtimali vardır .

Bize lâzım olan Niğdenin Aksarayla birlikte ve 479 - 480 hicrî ve 1086-1087 milâdî yıllarında Selçukilere geçmiş bulunmasıdır .

M. Zeki Oral

Me'hazlar :

Müneccim başı cild .2, Ravzatülebrar, Düveli İslamiye,
Tarih cild .2, Türk tarihi Rızanur cild .3
Osmanlı tarihi Necib Asım M. Arif .

— Rubaiyat —

— 15 —

Baş aşağı bir tas gibi Felek sıkar,
Altındaki akıllılar candan bıkır;
— Dostluk için sürahiyle bardağa bak:
Dudakları birleşince bir kan çıkar !

— 16 —

İnsan için yarattı Hak KURU, YAŞI,
Demek biziz yaradılmışların başı;
— Felek denen çenber, hani, bir yüzüktür:
Biz de onun en değerli elmas taşı ..

— 17 —

Bir ün alsan el âlem der : — Herif bel !
Gizli kalsan dönüp derler : — Bu, budala !
— İster Hızır, ister İlyas ol sen, hani :
Tanımamak, tanınmamak daha âlâ !

A. HAYYAT

Anlatış :

1 nci Rubaî, aşırı senli, - benli olmanın sonuna kan renkli şaraptan örnek getiriyor : Eyi benzetiş ..

Elmasın değeriyle birlikte katılığı sertliği de göz önünden uzak tutulmazsa 2 nci de yabana atılmaz ..

3 cüye gelince :

İşte, bugün bu olmaz !

Bugünün buyrukları şunlardır .

— Hak belledigin bir yola : Yalnız gideceksin !
— Koşan elbet, varır, düşen kalkar !

§

DOĞU illerini karartan, hep, bu «üzlet, humûl, inziva» dedikleri «çekilme, büzülme, pinekleme» gibi tenbelliklerdir !..

A. H.

Ahlâk Terbiyesi

IV

Kurs notları

Ahlâki kıymetlere tabiiyet için ahlâk kaidelerini bilmek kâfi değildir . Aklâki kabiliyetlerin güzelliğindeki mahiyeti izah kıfayet etmez . Ananevi terbiye ve tedrisat zannediyordu ki, mekteplere bir ahlâk dersi koymakla ve bunların muhtevalarını teşkil eden kaideleri belletmekle « hırsızlık fena bir şeydir, yalan söylemek günahıdır » demekle ahlâklı olmak kabiliyeti verilebilecektir . Halbuki bu hâl insanın hüviyetini tanıtmaktan ileri gelmiş bir uğraşmadır . Bu nevi emeklerle yapılan şey, iradî hareketin fikir cebhesidir . Bundan akdem olan; bildiklerimizi fiillere kalbetmek keyfiyetidir . Fikir ile amel başka başka şeylerdir . Arsen Lopen gibi dâhî bir hırsız tasvir eden Romanecılar hırsız çok zeki bir şahsiyet olarak tecessüm ettirdiler: Fakat hayrettir ki bu kadar zeki adam, hayır ile şerri tefrik edemiyor, bunun gibi her hangi bir itiyadın kendisini ölüme kadar sürükleyeceğini bilen bir çok insanlar vardır ki bunlar bildiklerine rağmen yapılmaması lâzım gelen şeyleri yapmamak kudretine malik değildirler . Bütün bunlar; bize fikirle amelin başka başka şeyler olduğunu gösterir . « Ne yapayım, ben de biliyorum amma; elimle değil » der dururuz . Bu hâl insan ruhunun bir ifsisahını

izhar eder . Bundan başka ekseriya biz nasihatlere karşı lâkayd kahr ve nasihatları da istibfaf ederiz . Filhakika tek başına nasihat; itiyadları, irtibatları husule getirmek için kâfi değildir . Bu izahattan anlaşılıyor ki nasihatlerle, iknalarla, ahlâki terbiye yapılacağını zannetmek batıl bir zihniyettir . Hakiki terbiye, fikirleri amellere naklettirmek ve itiyad vermektir .

İrade terbiyesi, seciye teşkili, ahlâki terbiye binnetice itiyad meselesi, fikirleri fiyle inkılâp ettirmek, mihanikleştirmek meselesidir . Biliyoruz ki itiyad; aynı feylin müteaddid tekrarlarından hasıl olan bir kudrettir ve kâinatın nihai kanunlarını teşkileden bütün kanunların kendisine insıbab ettiği atalet kanununun insan ruhundaki, uzviyetteki in'ikâsıdır . Aynı feyli müteaddid defa, cehd ile, enerji ile tekrarlamak bizi öyle bir vaziyete getirir ki ondan sonra mütemadiyen ve mecburiyet yokken de o hareketi tekrar edebiliriz . Meselâ Daktiloğraf makinesinde yazı yazan adamdaki kabiliyet işte bunun gibi bir itiyadın mahsulüdür ve şuurun müdahalesine muhtac değildir . Çorap örerken çocuk emziren yahut sakız çınneyen, konuşan kadının hareketi de birer itiyad meselesidir ve vakit sarfını istilzam eder bir hal değildir . İtiyadileştirdiğimiz hareketlerde şuurun müdahalesi olmadığından biz onları sevki tabii ile yapar ve cehit sarfetmediğimizden asla yorul-

Birinci Soviyet

YAZICILAR KONGRESİ

Hakkında

Bu yaz Moskovada toplanan bu kongrede Fransız murahhası sıfatıyla bulunan Vildmire Pozner duyuş ve görüşlerini şöyle anlatıyor :

Gümrükten geçerken memurda halimizde inrenen takdirle karışık bir gülümseme vardı . Leningrat-Moskova tireninde kontrol bana bu toplantıdan bahis açarak sade bir lisanla sordu .

— Acaba yabancı yazıcılar bu bizim kongre için ne düşünüyorlar ?

Moskovada kundura boyacısı bir Azari, Rusyada diğer bütün işçi teşekküllerine girmiş olan işçiler gibi kongrenin hergünkü toplantısını ve burada yapılan konuşmaları (Edebiyat gazetesinden) takib ediyordu .

Bilmeyorum gümrük memuru, tiren konturucusu, ocakçılar, kunduracılar boyacıları, Milisler acaba hep yazıcı veya gazete muhabirimi idiler ? İşçi teşekküllerinde, orduda edebî mahfellerin birer âzasını idiler ? Belki . Fakat her halde bunlar okuyucu idiler . Çünkü Sovyet okuyucusu eline geçirdiği kitabı bir

mayız ki ahlâk terbiyesinde itiyadın ne büyük roller yaptığı anlaşılır . Fikirlerini, düşündüklerini fiyle inkılâp ettirmekte mihanikiyet kazanmış olan adam iradeli bir adamdır .

— Sonu var —

Ş. A.

hamlede okuyabilen, okumaya susamış, istekli bir varlıktır . O hergün kitab evine gider, üç saatliğine bir kitap almak için orada bekler, en sonunda elde ettiği kitabı vakit geçirmeksizin okur ve geri verir . Bir yıldan beri okumayı öğrenmiş olan bir işçi edebiyat tarihini bilmeksizin Aristofanı okur, Sibiryada her hangi bir kitap dağıtma bürosu müdürü merkezinden meselâ bir (çocuk şiirleri) kitabından bir defasında ikiyüz elli bin nüsha ister, Sovyet okuyucusu 1928 den beri (Gorki) nin (Ana) adlı kitabından sekiz milyon bastırmağa mecbur etmiştir . Yapılan ve yapılmakta olan büyük sanayi merkezlerinde birer de büyük kitap evi açılmış ve açılmaktadır . Böylece okumaya iştahlı Sovyet okuyucusu Sovyet yazıcısını ve sanatkârlarını büyütüyor ve yetiştiriyor . Burada yazıcı ve sanatkâr başka memleket yazıcı ve sanatkârlarının bilgili fakat yapamadıkları bir rolü yapıyor, bunlar birer hayaleci ve cemiyetin dışında yaşayan ve cemiyetle bağı olmayan eser verici kimseler değildir, bu yazıcıların önlerinde bütün imkânlar açıktır, bunların çalışma odaları baştan başa bütün bir memlekettir, insanlar ve eşya ve bunların eline tıbbı olmuş birer meyve gibi düşerler, çalıştığı işte çok elverişli şartları olan bu işçinin yazıcılık işinde de çok elverişli şartları vardır .

Sovyet Rusyada yazıcı olmak çok şerefli bir iştir, sanatkârın mesuliyeti ona verilen haklar nisbetinde büyümektedir . Sovyet okuyucusu çok müşkül pesenttir . O okuduğu

kitaplarda realitenin basit bir açılışı ve yayılışından ziyade ve bundan başka bir (terkip) ister, gerçi o fantaziye de kabul eder, fakat realist ve faal bir fantazi, hievi beğenir, fakat yapıcı bir hieviden hoşlanır, ona göre bütün edebiyat eserleri birer harekettir .

Önünde öyle bir okuyucu gören yazıcının hem kendi benliği hem içtimâî benliği büyüdü ve bir silah gibi yaralayan, bir makine gibi yapıcı olan yazı vasıtasını kullandı .

Okuyucu ve yazıcının vasıfları böyle olunca Sovyet yazıcılar kongresinin Rusyanın kültür hayatında en mühim bir hadise olduğundan, iki haftadır bütün münakaşalara yer verdiğinden, gazetelerde baş sütunları doldurduğundan hasılı yüz yetmiş milyonluk bir kütlenin kalbinde ve konuşmalarında yer bulduğundan hayretlenmeli midir ?

Moskovanın en işlek caddelerinden birinin yanı başındaki binanın ikinci kat yüksekliğine kadar geniş ve kırmızı bir levha asılmıştı, levhanın üzerine beyaz harflerle (Gorki) nin şu sözleri yazılmıştı :

(Memleketimizdeki bütün işler gibi edebiyatımız da bir savaş ve ihtilâlcî bir şeydir .)

Fabrikaların kulublerinde, işçi mahallerinde, gazete idarehanelerinde, asker kamplarında dünün divar gazeteleri kongreye hazırlık ilânları yapmışlar, sevilen ve çok okunan yazıcıların fotoğraflarını koymuşlar ve okunacak kitap adlarını asmışlardı .

Kongrenin toplanacağı bina önünde binlerce kadın ve erkek, çoluk

çocuk birikmişti . O bina ki içinde nice kongreler açılmış, toplantılar yapılmıştı, (Lenin) in cesedi de on yıl önce burada teşhir edilmişti . Salona hükümet adamlarından, işçilerden kızıl ordu kumandanlarından, askerden, gazetecilerden, vatman ve ocakçılarından iki bin beş yüz kişi yığılmıştı . Yalnız Moskova fabrikalarının edebiyat mahfelleri için beşyüz davetiye yazılmıştı . Tribün arkasındaki duvar muazzam kızıl bayrakla örtülmüş, bayrağın üzerine (Lenin) in (Stalin) in, (Gorki) nin portreleri ilâştirilmişti . Salonun içine kırmızı bandrollar asılmış ve üzerlerine şu cümleler yazılmıştır .

(Şekil itibariyle milliyetçi fakat aslında proleterya, işte sosyalistliği ilerleten ve insanları yaklaştıran kültür .)

Bu cümle (Stalin) dendi . Şu cümlede (Lenin) den alınmıştı :

“ Edebiyat işi umumî proleterya davasının bir parçası halini almaktadır . „ Salonda büyük dünya mütefekkir ve filosoflarının resimleri de vardı : Sofokl, Dante, Şekispir, Balzak, Tolstoi ...

Elli iki milletin elli iki edebiyatını temsil eden beşyüz doksân bir muhahas vardı : Rus, Ukranyalı Gürcü, Kırkız, Yakut, Türkmen, Özbek... Çeşit çeşit çehreler, çeşit çeşit kılıklar ...

Dünyaca tanınmış ve kitapları yirmi dile çevrilmiş ünlü şanlı yazıcılar birikmiş ve gür, uzun bıyıklı, alabros saçlı, becerikli bir yazıcının işinin zeki ellerine benzeyen elleriyle (Maksime Gorki) nin kongreyi açmasını bekliyorlardı .

— GÖZLER —

— 6 —

*Kızarmış ruhların kudret elması,
Mâcunu lokmanı değer gözlerin;
Kaşların ok, lebler hayat çeşmesi,
Tahtı Süleymanı değer gözlerin .*

* *

*Tarsus, Trablus, Tunus, Habeşi,
İzmire, Aydın, saldın ateşi,
Rumeli, Selânik, birde Maraş,
Karsı, Karamanı değer gözlerin .*

* *

*Berut ile Kosva, Kayseri, Konya,
İskilip, Erzincan, Manastır, Yanya,
Edirne, Adana hem de Malatya,
Şehri Akkırmanı değer gözlerin .*

* *

*O hilâl kaşların yeni doğmuş Ay,
Sinem nişan almış kurulmuş bir yay,
Beni mesteyledi bir bakışta vay,
Âhuylı hatâyı değer gözlerin .*

— Bilmedi —

Yozgatlı Hizbi

Derleyen : M. Z. Oral

Elli iki dilin, elli iki edebiyatın bir noktada birleşmiş mümessilleri.. Arkalarında on beş asırlık bir kültür tarihi taşıyan gürcülerle 1917 den önce dillerinde ilmihâlden kaşka bir kitap bulunmayan Yakutlar âleme Puşkin gibi Tolstoi gibi mütefekkirler vermiş Ruslar ve bu kongrede hatta söylediği koşmalarını yazamayacak kadar bilgisiz bir ümmî ile kendilerini temsil ettiren Dağıstanlılar.. Bütün bunlar kan ve bağlarında daha kuvvetli bir birleşme ile toplanmışlardı .

Çeviren : M. N.

Hikmetli fikirler ve

Nükteli Sözler Serisi

Toplayan : A. M. Kaymak İzmiz

1 — Metresimin Romanı yazdığımı isterim, fakat karım dikişten başka bir şey bilmemelidir .

— Janjak Ruso —

2 — Kölenin vefası, alçağın şûkrü olmaz . — İmam şafiî —

3 — İzdivaç dilimizle bağladığımız bir düğümdür ki sonra dişimizle koparmağa çabalarız .

— Ovon —

4 — Ruslar derler ki : İnsan denize çıkarken bir kerre, harbe giderken iki kerre; fakat, evlenirken üç kerre düşünmelidir .

— Darbı mesl —

5 — Deveran eden şayanın aksi ekseriya hakikidir . ?

6 — İskendere sormuşlar : Bu rütbeye ne ile nail oldun ? Düşmana güler yüz, dosta veren el sayesinde demiş .

7 — Amribnil'asa demişler ki ; Akıllı kimdir ? İki şerrin ehvenini ayırtabilir, demiş .

8 — Şu söz ne muvafıkı hâl ve maslahattır : Yüz dostun varsa doksân dokuzunu sayma, kalandan da kendini sakın !

9 — Eflâtuna sormuşlar : Doğru bile olsa söylenmesi münasib olmayan şey nedir ? Eflâtun « kendini met etmek. » demiş .

10 — İki yüzlü ahlâk, zarar itibariyle, tek cebheli adaletten hiç farklı değildir .

— İsmail Müştak —

Niğde ve Çorum BİLMECELERİ

Derleyen : Halit Battal oğlu

Bilmeceler Yanıltmaçlar (Muam-
malar) in en eski ilk biçimleridir .
YANILTMAÇLAR ikiye ayrılırlar .
Lügazlar, Bilmeceler .

Yanıltmaç ve lügazları çok kere
saz şairleri söylemişlerdir . Halbuki
halk bilmeceleri eskiden yaşayışları
evlerinin dört divarı ve kafesli pen-
cerelerinin arkasında geçen kadın ve
çocuklarımızın kışın uzun ve üzücü
gecelelerinde mangal başlarında uy-
durduklarıdır .

Yanıltmaçlar saz şairlerimiz tara-
rafından birbirine karşı yekdiğerini
tanıtmak ve üstünlük elde etmek
için kendine göre bir merasimle söy-
lenen nazım parçalarıdır . Bunların
içinde ün alanları vardır .

Bilmecelerin değeri; zekâ üzerinde
oynadığı oyunlardan ileri gelir .
Bilmeceleri bulmak için düşüncelerin
birbirini çağırmasının, geniş ölçüde
kavrayış ve anlayışın çok yardı-
mı vardır . Bu iyiliklerinden ötürü-
dükü bilmeceler bu günkü mektep-
lerde okutma ve öğretme yönünden
en başta gelen bir yoldur .

yalnız halk bilmeceleriyle mekteb-
lerde ve yedi günde bir çıkan bül-
tenlerin (Mecmuaların) armagan-
lar karşılığı buldurduğu bilmeceleri
ayrımak gerektir .

Halk bilmeceleri : Düşünce üze-
inde söylenilen bu iyilikleri göz
önüne alınmadan eğlence için anla-
tış yollarının iyilik veya kötülüğü-
ne, yoluna bakılmadan uydurulmuş

olanlardır ki bunlar içerisinde çok
çirkinleri vardır . Bu kötü söyleni-
şin sonunda anlatılan çirkin değildir .

Bugünkü bilmeceler ise büyük
küçük bütünümüzün düşünce gücü-
nü artırmak kaygusuyla düzülmüş
ve yapılmış olanlardır . Bunların
ne söylenişinde ve ne de anlatılmak
istenileninde bir çirkinlik olmadığı
gibi eğlence için değil zihin açmak,
kavrayışları genişlettirmek için ya-
pılmıştır . Bu gibi bilmeceler büyük
bilgiçlerin düşünce taşına meydana
getirdikleri birer zekâ sorgularıdır .

Bilmeceleri ikiye ayırabiliriz .

1 — Düzülmüş (Manzum) olanlar .

2 — Düzülmemiş (Mensur) olanlar .

Birincilere örnek :

Ey bulutlar bulutlar Yusufu yiyen kurtlar
ben bir şekil kuş gürdüm tepesinden yumurtlar .

(Buğday)

Manzum bilmecelerden saz şairle-
rimiz tarafından yapılmış çok de-
ğerlileri vardır . İkinciler ise çoğu-
muzun bildiği bilmecelerdir .

Bilmeceleri yapıma yollarına gö-
rede şöylece sıralayabiliriz .

1 — Söz bilmeceleri .

2 — Yazı bilmeceleri .

3 — Sayı bilmeceleri .

4 — Şekil bilmeceleri .

1 — Söz bilmeceleri : Düşündürü-
cü (zihnî) dirler . Bunları bulmak
için yol ancak sorgudur .

Örnek : Mini mini - Küçük çini
(Mercimek)

2 — Yazı bilmeceleri; zihnî olmak
la beraber yazıya dayandığı için bu-
lunmasında kolaylık vardır .

Örnek : Öyle altı harfli bir mem-
leket adıymı ki 1 - 2 inci harfim za-
man 3, 4, 5, 6 inci harflerim beyazın
tersi, 4, 5, 6, inci harflerim mesafe

1, 2, 6 inci harflerim en sevdiğim
bir kadındır . (Ankara) gibi kelime-
lerden yapılanlardır .

3 — Sayı bilmeceleri; kırk katırı
dokuz kazığa bağlamak; 45 şi 45 den
çıkartınız ki sonda çıkan yine 45 ol-
sun gibi kâat ve kalemle yazılarak
bulunabilenlerdir .

4 — Şekil bilmecelerine gelince :
Bunlarda Hendese şekillerinden
meydana gelenlerdir . Kibrit çöble-
riyle bunların bir çok dürlüleri ya-
pılabilir .

Bilmeceleri bilgilere göre de ayı-
rabiliriz . Tarihî, Coğrafî, Hendesî,
Zihnî, Edebî Vs ...

Anlattıklarına göre bir yön vere-
bildiğimiz bilmecelerin sayısı bugün
binleri aşmaktadır . Ve daha uydu-
rulabilir .

Yalnız Halk bilmecelerinin kendi-
ne, yerine, zamanına göre ayrılışları
vardır . Bu ayrılış yalnız iki yer
arasında değil budunlar arasında da
göze çarpar . Çoğu her yöne dağıl-
mış ve yayılmış olmakla beraber
yene çıktığı yerin bu ayrılışlarını
taşımasından ötürüdür ki her yerin
bilmecelerini ayrı ayrı bilmek fay-
dalıdır .

Burada yazılacak bilmeceler Ço-
rum ve Niğdeden derlenmiş olanlardır

Çorumda Bilmeceler şöyle başlar
ve biter .

- Mini mini küçük çini . Necik bil
bakayım .
- Bilemedim Yenirmi yenmezmi ? .
- Yenir
- Canlı mı ? cansız mı ?
- Cansız
- Bilemedim .
- Bir yer verirsen söylerim .

— Nereyi istersin ?

— Ankara benim olsun .

— Olsun .

— Ankara gel yiyeyim, içeyim, mu-
radıma geçeyim, anan bir tavuk pi-
şirsin, ben etini yiyeyim; sende
yiyesin . Ne idi, nû idi var anana de
idi mercimek idi .

§

Bilmecelerde en çok memleket ala-
nları diğerlerinden üstün tutarlar .
Her kazancın son duyguları gibi ze-
kâlarıyla elde ettikleri bu üstünlüğe
çocuklarımızın sevindiklerini söyle-
mek bile fazladır .

Bu başlangıç yapılırken halk bil-
gilerine ait bir çok değerli eserleri
bulunan Çankırılı Ahmet Talat bey-
efendinin (Halk şairleri ve nev'i)
adlı kitabından istifade edilmiştir .

BİLMECELER

— 1 Bir ufacık odacık içi dolu
yongacık « Ağız, dişler »

2 — Mini mini, küçük çini (1) « Mer-
cimek »

3 — Küçük kuşlar - Camiyi taşlar-
kendi yapar ele bağışlar « Bal arısı »

4 - Elsiz ayaksız divarda gezer.
« Asma »

5 — Dam üstünde yarım « kalaylı »
sini (2) « Ay »

6 — Küçük mezar, dünyayı ge-
zer « ayak kabı »

7 — Sarı tavuk dalda yatar - kırır-
lırsa yede yatar . « Ayva »

8 — Ne yerededir, ne gökteredir - cüm-
le âlem içindedir . « Ayna »

9 — Çipil (3) çipil çaydan geçtim-
Çipiltisini duymadım, boyumca kaf-

tan kesdim - kırpıntısını görm edim

« Düş, rüya »

10 — Uzun oluk -dibi delik « Baca »

11 — Altı tahta üstü tahta - içinde bir sarı softa . « Badem »

12 — Altı tahta üstü tahta - içinde bir kanlı kahbe . « Kılıç »

13 — Ben giderim o gider - para ka- dar iz eder . « Baston »

14 — Gidi gidi gidivir şu gideni tu- tuver ne tatlıca eti var - püsküllüce götüvar . « Balık »

15 — Teptim tekerlendi - öptüm şe- kerlendi - bal ile badem - ne tatlı adem . « Baklava »

16 — Bir kalbur aşığım var - içinde bir sakam var . « Yıldızlar, Ay »

17 — Ey bulutlar bulutlar - Yusufu yiyen kurtlar - ben bir şekil kuş gördüm - tepesinden yumurtlar . « Buğday »

18 — Sıra sıra durmuşlar - hak yo- luna girmişler vakti gelmiş ermişler- sararmışlar solmuşlar . « Buğday »

19 — Ey yurtlar yurtlar . Yusufu yi- yen kurtlar - bacağından su içer - buynuzundan yumurtlar . « Buğday »

20 — Eli var ayağı yok - karnı yır- tık kanı yok . « Ceket »

21 — Şakşığım (leyleğim) şakırda- ma - şakin benim elimdedir, yedi ka- vak ı kalama - kökün benim elim- dedir . « Tezkâh »

22 — İçi darı - tışı deri . « İncir »

23 — Dal üstünde kitli (kilitli) san- dık . « Ceviz, badem »

24 — Çin çin hamam - kubbesi ta- mam - ben bir kız aldım - babası imam . « Saat »

Mehtapta seyir ...

Geceler melikesi

Aldın beni içimden, ademi unut deye,
Sarıldım saçlarına yaşıma kurut deye,
Bitirdin benliğimi, erittin bulut deye;
Yine de yüce dağlar başından fıskırırsın!..

§

Ruhumu uçuruyor meçhullere kanadın,
Geceler melikesi, ey güzel tuğlu kadın!..
Hatıftan daha özlü her sükût bir feryadın,
Sen sularda yıkanır, pınarda hınçkırırsın!.

§

Aczime güler gibi, seni doğmuş görünce,
Yüreğimde bir yara sızlar durur derince..
Sandım ki baykuşların bu aydınlık ak gice.
Yoksa senmi onların ağziyle piskırırsın?..

§

Bırak ki enginimde, sevmem öyle ermeyi;
Ölürsemde istemem sana gönül vermeyi,
Ancak senden öğrendim çirkin, güzel yermeyi;
Kanatların kırılın, kanatların kırılın!
E. SABRİ

25 — Hasanım hasta - Canı kafeste- ne yer ne içer - usta oğlu usta «saat»
— Daha var —

(1) Ufacık çini kab .

(2) Tepsi .

(3) Sudan geçerken Ayağın çıkardığı ses .

(4) Ufak kumaş kırpıntıları .

(5) Çocukların Aşık oynarken seçtikleri iri Aşık .

(6) Sarsma, sallama .

Hacının Payı

(Ulus sözünden dizime çekilmiştir .)

Bir köyden iki avcı,
« Boş oturmak ne acı .. »
Diyerek söz ettiler ,
Kar yağınca gittiler ..
Dere, tepe gezerek
Bir kazla, bir mezmekdek,
Vurdular Bir de Ördek .

Avcı iki, avı üç;
Paylaşması bunun güç ...

§

Birisi der :
— benimdir .
Bunu bilmiyen kındır !..
Sor da öğren bilmezsen,
Baş avcıyım köyde ben ...
Benim olur büyük pay,
Denmez mi buna hay, hay ..
Öteki de :

— Arkadaş !

Gezdim ben de dağ ve taş,
Senin mi olur Ördek kaz ?
Doğrusu bu olamaz ..

Danışığa giderim,
Bir payımı denerim .

§

Sözde birlik ederler,
Danışığa giderler ..

— Kul olalım kapına,
Bir kolay bul sen bana !.

Danışık kaza baktı,
İçinden canı akdı :

« Sen beri gel mezmektek, »
« İki avcıya bir ördek, »

« Danışığa Laz düştü .. »

« Ne yaman da az düştü !. »
Diye söyle pay yaptı,
Baş payı kendi kaptı !.

§

Danışık ta hacıdır :

İç işler Bakanlığının ÇOK YERİNDE BİR BİLDİRİĞİ

Zabıta memurlarımızın kendileri- ni alâkadar eden Adli işlerde çokça hatalara düştüklerini görerek sebeb- lerini ve çarelerini arayan İç işler bakanlığı, Polis mektebinden çıkma- mış Polis ve diğer kurs görmemiş Zabıta memurlarına meslekî bilgi- lerini artıracak, vazifelerinde şuurla ilerlemeği temin edecek Konferans- lar tertibini bildirmiştir .

Her şahıs yaptığı işin ehemmiye- tini ve mes'uliyetini bildiği nisbette vazifesine alâkalı olur . Zabıta me- murluğu gibi mühim bir vazifede

Ortaköylü şair TAHİRİNİN PARÇALARI

Takdiri hüddadan verildi sevdâ,
Feryadı andelib gülüzara mahsus ,
Gönül hisarında nedir bu kavga,
Pervaneler döner ol nara mahsus .

Mecnun Leylâ için sahraı gezdi,
Arzu ile Kanber canından bezdi,
Ferhad Şirin için başını ezdi,
Yazılmış alnına çün kara, mahsus .

Cönül karar etmez sevince bir yâr,
Görünmez gözüne hiç namusu âr,
Herkesin gönlünde bir matlubu var;
Tahirin arzusu didara mahsus .

Toplayan : M. Elmacı

İşi gücü acıdır,
Pek te aldatıcıdır ..

M. Z. Oral

Lügatler :

Danışık — Köyde iş danışılan adam

Mezmektek — Ördek cinsinden bir kuş

Özür dileme :

BEŞİNCİ SAYIMIZDA YAZDIĞIMIZ ARKEOLOĞ REMZİ
Oğuz B. in Konferansında bazı yanlışlıklar olmuştur . Aşağıda düzeltiyoruz; özür dileriz .

Sayfa	Sütun	Satır	Yanlış	Doğru
2	2	7	den 15 inci	Toprağın üs-
			satır başına tünde yapılan	
			kadar	her türlü istikşaf,
				kazıldıktan son
				ra ele yapı geçer
				se onun içinde
				yapılan her türlü
2	2	20	kullanıldığı	kullanıldığı
3	1	22	tekniginde	teknikte
3	1	25	Fresques	Fresques'ler
3	1	26	heyetler	heyetlere
4	1	26	işt	işe
4	1	28	nopilyan	Napolyon
5	1	39	tanıtmayan	tanıtan
5	2	10	siyyah	seyyah
6	1	3	iş	işi
6	2	13	ona	onlar
6	2	31	koonisinin	kolonisinin
6	2	42	birleşmesi	birleşmiş
7	1	11	hilkattan	kalkından
7	1	18	Troi	Troie II
7	1	39	sase .1.	suse .1.
7	1	40	gördünüz	gördüğünüz
7	1	45	susiade	susiane
2	2	3	merkezi	merkezî
7	2	4	Proto-Ela	Prota - Elaimi-
			mütes	tes
7	2	28	merkezde	merkezden
4	2	7	den snora şunlar	ilâve o-
			lunacaktı .	

Hulâsa : Hafriyatın ilmî olması; onun para, satış aramıyan hasbilinginde; en küçük bir bakiye ve izi bile toplamak, en ufak vakıya bile

İç işler Bakanlığının bildirdiği : — 15 inci sahifeden kalan —
ise alâkadarların kanun çerçevesini iyi bilmeleri, bu fikri iyi alıp benimsemeleri lâzımdır . Az bir malûmatın fena neticeler doğuracağı muhakkaktır .

Bu cihetten konferanslar tertibi suretiyle alınan tetbirler cidden yerinde ve meserretle anılacak bir şeydir.

Bu mühim vazifenin ifasına çalışkanlığı ve bilgisi ile dikkati çeken sevgi ve saygılarımızı kazanmış olan Cümhuriyet Müddei Umumi Muavini Baha Soysal Memur edilmiş ve ilk konferansını vermiştir .

Konferanslar her hafta Salı günleri Meclisi Umumî salonunda umumî açık olarak verilecektir . Zabıta Memurları mecburî olarak devamedecekler, sair kanun bilgilerini çoğaltmak isteyenler de serbestce gelebileceklerdir .

Bu konferanslarda « Ceza mahkemeleri usulü kanunu » ssas tutulacaktır . Dinleyicilere kabil olduğu kadar açık söyleyişler ve misâllerle, tatbikat örnekleriyle bezenmiş bir bilgi verilmek gayesi güdülüyor . Herkesce edinmek ve okutmak kolaylığını temin için mecmuamız bu konferansları aynen dere etmek yükümünü üstüne almıştır .

Saygı değer okuyucularımız bunları şimdiden sonraki nushalarımızın yaprakları arasında bulacaklardır .

— AKPINAR —

işaret etmekte bir takayyüt ve temyizliğinde, sonra bu vesikaları saklamak, tesbit etmek, neşretmekteki imkânındadır . Ve hafriyetlerde hafriyat yerinin çevresini dolaşıp tetkik etmek te hafriyatın başlıca vasıtalarından sayılır .

Abone :

Yıllık : (100) Kuruştur .

Altı aylık : (60) «

Tanesi (10) kurustur.